Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Makfa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 35 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ 60 „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 25 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 85 „

Makfa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festdeenahm no plksi. 10 fahkot.

Makfa par sludinaschanu:
par weenas flejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rindu eenem, makfa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates bilschu- un grahmatu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

31. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 25. Sestdeen, 21. junijâ. 1886.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, pee Petera basnizas.** Bes tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bes baudsi peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kà: **Jehkis:** Grahwel un Peterson k. bodês; **Walmeerâ:** E. G. Trey k. bodê; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin k. bodês; **Rujenê:** J. Alksne k. grahm.-bodê; **Limbaschâs** D. Uhder k. bodê; **Jelgawâ:** H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; **Bauskâ:** J. Beckmann k. grahm.-bodê; **Kuldigâ:** Besthorn k. grahm.-bodê; **Wentspilî:** M. Ries k. grahm.-bodê; **Leepajâ:** Ukstin k. grahm.-bodê; **Tukumâ:** Baumann k. grahm.-bodê; **Talsôs:** H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; **Kandawâ:** Jaegermann k. weesnizâ; **Sabilê:** Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstellescha nas laipni peenemt.

Jauni nosazijumi par laikrakstu issuhtischanu pa pastu.

„Wald. Wehstnesis" issino eekschleetu ministera nosazitu jaunu taksi par laikrakstu issuhtischanu pa pastu. Nosazijumi, kas ar 1887. gadu stahjahs spehkâ, skan tà:

1) Par periodisku, walstî isdodamu rakstu issuhtischanu pa pastu janem makfa, peemehrâ ar abonnenta zenu (ar peesuhtischanu), kahda nosazita no redakzijas waj isdeweja (pee kam schinî zenâ lihds eeskaitami wisi isdewumi par laikrakstu isdoschanu un issuhtischanu, kà: pasta isdewumi, ekspedizijas isdewumi u. z.), un proti:

a) 18 proz. par laikraksteem, kas ne-isnahk beeschaki kà 1 reisi deenâ;

b) 16 proz. par laikraksteem, kas ne-isnahk beeschaki kà 2 reises nedelâ;

c) 14 proz. par laikraksteem, kas ne-isnahk beeschaki kà 1 reisi nedelâ;

d) 12 proz. par laikraksteem, kas ne-isnahk beeschaki kà 2 reises mehnesî, un

e) 10 proz. par laikraksteem, kas ne-isnahk beeschaki kà 1 reisi mehnesî.

Pee tam semakà gada-makfa ir par laikraksteem, kas isnahk ne beeschaki kà: a) 1 reisi deenâ — 120 kap.; b) 2 reises nedelâ — 1 rbl.; c) 1 reisi nedelâ — 80 kap.; d) 2 reises mehnesî — 60 kap., un e) 1 reisi mehnesî — 40 kap.

2) par periodisku rakstu peesuhtischanu pa pilsehtas pastu nemama 1. punktê minetà wissemakà makfa.

3) Pastellejumus uz periodisku rakstu peesuhtischanu peenem uz wiseem weena gada mehnescha termineem.

4) Wissemakà makfa par laikrakstu peesuhtischanu pa pastu, kà ari makfa par peesuhtischanu pa pilsehtas pastu, uz termineem, kas ihsaki neka weens gads, aprehkinama pehz tahm summahm, kahdas par gadu nosazitas 1. un 2. punktê, bes pa-augstinajuma, pee kam weenigi kapeiku dalas skaitamas par pilnahm kapeikahm.

5) Par laikrakstu peesuhtischanu weetigeem abonnenteem, kuri pa wasaras laiku pahrwelkahs pilsehtas apkaimê uz laukeem, nemama peemaksa, un proti: pustakse par ta pascha laikraksta peesuhtischanu pilsehtâ. Schi apkaime nosakama zaur laikraksta isdodamàs weetas eestahdi. Pee tam redakzijahm atlauts, mineteem abonnenteem laikrakstus peesuhtit pehz tahs takses, kahda nemama par peesuhtischanu pa pastu uz zitahm pilsehtahm, bet ne-atrehkinajot no jaw eemaksatàs maksas par peesuhtischanu pa pilsehtas pastu.

6) Leelakais swars priwatlaikraksteem, ko pastam nodod preeksch issuhtischanas par augschmineto maksu, par katru eksemplaru nosazits schitahds: deenas awisehm 8 lotes, 2 reises nedelâ isnahkoschahm lapahm 16 lotes, 1 reisi nedelâ isnahkoscheem 24 lotes, 2 reises mehnesî isnahkoscheem 48 lotes un 1 reisi mehnesi isnahkoscheem 64 lotes.

Peesihme. Par katru pahrswaru janem pa ¼ kap. no laikraksta katra eksemplara.

7) Makfajumi par periodisku rakstu issuhtischanu pa pastu isdarami skaidrâ naudâ eepreekschu par wisu issuhtischanas laiku, un proti, ne wehlaku kà deenu preeksch tam, kad laikrakstu nodod uz pasta. Sewischki eewehrojamu apstakku dehl pasta un telegrafa wirswalde uz kahdu laiku, — katru reisi ilgaki ne, kà uz 1 gadu, — war atlaut, ka makfajumus isdara termindos no 4—12 mehnescheem lihds, bet masakais par 3 mehnescheem.

8) Nauda, kas eemaksata par mineto laikrakstu issuhtischanu, atmaksajama, ja schee laikraksti apstahtos uz kahdu laiku waj ari pawisam. Naudu atmaksajot, preeksch krona ja-eetura par teem mehnescheem, kur laikrakstu issuhtija, pee kam schi makfa is eemaksatàs naudas lihdsigàs dalàs aprehkinama par katru mehnesi. Mehneschu dalas pee tam kronim par labu skaitamas par pilneem mehnescheem.

9) Pee periodiskeem laikraksteem ir atlauts, pastam preeksch issuhtischanas, bes sewischkas maksas par to, dot lihds paschu peelikumus (weenreisigus, ahrkahrtigus waj kahrtigus). Par tahdeem peelikumeem usskatami paschu sludinajumi, kas sihmejahs uz to laikrakstu, kam tee doti lihds, kà ari tahdi peelikumi, kas taisni issuhtami no redakzijas, bet ne zita kahda usdewumâ, bet pee tam tikai tahdi, par ko redakzija no saweem abonnenteem nenem sewischkas maksas, waj tikai kopâ ar abonnementu; pehdejâ atgadijumâ maksa par laikraksta issuhtischanu lihds ar peelikumeem nemama no minetàs kopigàs abonnementa zenas.

10) Swars tahdeem paschu peelikumeem, kas priwatlaikrakstu abonnementa nosazijumôs naw mineti (weenreisigi waj ahrkahrtigi), pee issuhtischanas uz abonnementa zenu, nedrihkst buht pahraks par pascha laikraksta swaru, kahds nosazits, kad to nodod pasta issuhtischanai; bet tahdi paschu peelikumi (weenreisigi, ahrkahrtigi waj kahrtigi), kas mineti abonnementa nosazijumôs, nedrihkst buht smagaki par teem laikraksteem, kas tik pat beeschi isnahk, ka peelikumi, kas mineti abonnementa nosazijumôs. Tadehl paschu peelikumi, kas mineti abonnementa nosazijumôs, war buht smagi: weenreisigi peelikumi 64 lotes; kahrtigi: 8, 16, 24, 48, 64 lotes, luhkojotees uz peelikumu isnahkschanas termineem; ahrkahrtigi, luhkojotees uz to, zik apsoliti: 64 lotes katrs, ja tahdu peelikumu ne wairak kà 12 apsoliti gada; 48 lotes katrs ja naw wairak apsoliti kà 24, u. t. t.

Peesihme. Par paschu peelikumu pahrswaru jamaksà ¼ kap. no katra eksemplara lotes.

11) Ja sweschus sludinajumus, kas naw drukati laikrakstu lapâs, nedz ari uz winu wahka, pa pastu grib issuhtit kopâ ar periodiskeem raksteem, kà ari kautkahdus sweschus peelikumus (zenu rahditajus, katalogus, zitu laikrakstu prowes numurus u. z.) — weenalga, waj schee sludinajumi uz lapahm waj broscheti, waj eeseeti waj ne-eeseeti — tad no katra eksemplara lotes jamaksà pa ¼ kap.

12) Ja paschu peelikumi pakati atsewischki no laikraksta, tad par teem jamaksà pehz wispahrigàs banderoles takses, proti pa 2 kap. par katrahm 4 lotehm; bet pastam war tikt nodoti, lai issuhta kopâ ar awisehm un schurnaleem. Bet kad isdewejs, kas kahdu peelikumu apsolijis par welti kà premiju, par winas peesuhtischanu nosazijis sewischku maksu, tad tahdas premijas, kà ari wisi, no laikraksta atsewischki pakati sweschi sludinajumi un peelikumi — pastâ nododami atsewischki no awisehm un schurnaleem, pehz nosazijumeem, kas isdoti preeksch korrespondenzijahm.

Politikas pahrskats.

Wahzijas walsts saeima isgahjuscho sestdeenu slehgta. Par schihs saeimas beidsamo sehdejumu kahda Wahzijas awise raksta, ka pehdejâ laikâ ispauduschahs walodas, ka saeimas sehdejumi wehl tikschot turpinati, lai Bismarks wehl dabutu peedalitees pee pahrspreeschanas par brandwihna nodokleem. Schihs walodas ne-israhdijahs par pateesahm. Garas runas pee schihs pahrspreeschanas netika turetas. Pahrspreeschot par brandwihna nodokleem partijas wadoneem peetika, par to ihsumâ issazit sawas domas. Ministris Scholzs isskaidroja, ka waldiba no brandwihna nodokleem gribot eeguht leelakus eenehmumus, lai ar eenehmumu wairakumu waretu pawairot wirsneeku algas. Schis isskaidrojums atrada saeimâ daudz peekriteju; bet kad par brandwihna nodokku preekschlikumu tika balsots, tad ar balsu wairakumu preekschlikums tika atraidits. Drihz pehz tam gahja pee saeimas slehgschanas. Saeimas preekschneeks dewa pahrskatu par saeimas darboschanu starp zitahm leetahm peeminedams, ka walsts saeimai tikuschi eesneegti 17,000 luhgschanas rakstu un 10,000 no teem sihmejuschees uz brandwihna nodokleem. Kad slehgschanas runa bij tureta, tad issauza augstu laimi Wahzu keisaram. Wisi pee tam peedalijahs, sozialdemokratus isnemot, kas klusitinam bij aisgahjuschi. Tà katru reisu pee saeimas slehgschanas dara sozialdemokrati.

Wairak par 7 mehneschem schoreis walsts saeima bija turejusi sawas sapulzes.

Berlines pilsehtas weetneeku sapulze isgahjuscho zetortdeenu eesneedsa magistratam preekschlikumu, ka preeksch 1888. gadâ noturamàs isstahdes buhtu no Berlines pilsehtas puses japeedalahs ar naudas summu no 2 miljoneem marku (pehz tagadeja naudas kursu 2 marki lihdsinahs 1 rublim muhsu naudâ rehkinot). Tee weenigee, kas schim preekschlikumam pretojahs, bija sozialdemokrati, lai gan ta awise, kas sozialdemokratu zenteeneem kalpo, wehl kahdas deenas preeksch tam issazija, ka wajagot scho isstahdi pabalstit, tapehz ka no tahs atkarotees tautas labklahschanas weizinaschana. Pehz schihm issazitahm domahm bija jaspreesch, ka sozialdemokrati nekahdâ sinâ isstahdes weizinaschanai nepretosees, un par tahdu weizinaschanu ari eeraugams preekschlikums, ka Berlines pilsehta grib peedalitees ar diweem miljoneem marku, bet nu israhdijahs, ka wini schahdam preekschlikumam preti stahjahs. Zaur schahdu pretoschanos wini atkal skaidri parahdijuschi, ka wini ihsto tautas labumu nekad naw atsinuschi, waj wismasakais negrib atsiht, lai gan winu partija arweenu leelahs ka aisstahwot tautas labumu. Tahdas leetas

Weens wakars peegulâ.

Jahj peegulâ, jahj peegulâ! tà preeksch 25 gadeem katrâ wakarâ atskaneja no daudz weetahm, kur birses jeb mescha malâs tika dseedats no peegulneekeem, kuri jaw bija uz peegulas weetu nojahjuschi. Toreis sinams wajadseja tik ahtri jaht, zik ween eespehjams bija; lai gan jahjot daschs sehns bija wairak reises no sirga nokritis, tomehr pehz ari bija klaht. Kad wisi gaidamee peegulneeki, no desmit jeb wairak zeemeem bija sajahjuschi, tad kahds no wezakeem peegulneekeem, isrihkoja puikas tik daudz malku salasit, ar ko war wisu nakti brangu uguni usturet; kuri masak kà ziti malku atnesa, tos bes strahpes ne-atlaida, tadehl slinkeem bes kaweschanas uz tà saukto „utes-karu" wajadseja eet, kas tà notika: diwi wetschi nehma katris weenu puiku uz kameescheem, un tad nesa tos weenu pret otra, tahdâ atstatumâ, ka puikas weens otra matus wareja sasneegt, kur tad kà saprotams eesahkahs sirdiga pluhkschanahs (wetschi pa tam wilka sehnus katru uz sawu pusi), kur mateem bija daschu reis deesgan ko isturet. Kad ar to bija galâ un karâ uswinnetais deesgan issobots, tad kahds wezis, kas wairak muischas darbôs bija brauzis, uz zelma jeb zinischa nosehdees, sahka stahstit, kà agrak muischâ klahjees un ko winam kahdreis rijneeks (wezais Kalkis) stahstijis, ko schis kahdâ rudenî peedsihwojis, kad bijis osolu-rijâ par rijneeku. Minetais rijneeks, kahdâ wakarâ wakarinas paehdis, nogahjis rijas peedarbâ un eekurinajis zeplî*) uguni; laiku kawedams, bija masu katlinu uz uguns uslizis, kurâ alwu kausejis, gribedams sew kahdas bikschu knopes isleet. Tè ap pulksten weenpadsmiteem naktî eenahk pee wina kahds labi leels wihrs, ar melnu bahrsdu, kuru apluhkojot (kà winsch pats to sazijis), pirmâ azumirklî pahrleezinajees, kà schis buhschot pats nelabais. — Kà toreisejee mahntizigee laudis spreeda, tad gandrihz katrâ leelakâ rijâ un wehl daschâs weetâs welns peemahjojot. Labwakaru padewis, leelais wihrs wehlejees sinat, ko rijneeks masajâ katlinâ wahrot, uz to rijneeks schim tà atbildejis: man katru deenu puteklôs dsihwojot, azis ir stipri tumschas palikuschas, no brandwihna dega, (kura brahlis pilsehtâ pee kahda daktera par kutscheri ir) pamahzits, esmu nodomajis tahdas sahles iswahrit, ar kurahm, kad azis eesmehrejot, tahs atkal gaischas paleekot. — Leelais wihrs scho dsirdejis, sazijis, ka winam ari azis esot tumschas; tadehl luhdsis rijneeku, schim ari kahdus pileenus no sawahm paschwahritahm azu sahlehm, lihds ar pamahzischanu par sahlu bruhkeschanu, gribetu lihds dot. Rijneeks, nehmees leelajam isskaidrot, kà schihs sahles esot tuhlin pehz wahrischanas jabruhkê, ja pat tahs warot wehl siltas buht; tadehl ja schim esot zeriba, ka schihs sahles wina azim buhschot lihdset, tad winsch pats buhschot tam tahs eesmehret, uz ko leelais ari eelaidees. — Kà rijneeks stahstija, tad schis manidams, ka minetais leelajs buhs tas pats nebehdneeks, kas winu jaw wairak naktis no meega trauzejis, zaur to, ka schis wairak reises pusnaktî ar wairak wihreem atnahzis, isdarija wisus kulschanas darbus, kas nekad bes trokschna nenotika; tadehl nodomajis leelajam atreebtees un wina azis kreetni eesmehret. Kà toreis maniju (tà darbneeks stahstija), tad wezais Kalkis stahweja labâ sabeedribâ ar toreisejo degi, wezo Stauweru Jahni, tam pa wakara krehslu kahdu kuliti sirmus, jeb zitu ko nonesdams, par ko degis tam atkal kahdas pudeles brandwihna dahwinaja. Tà tad ari to wakaru rijneeks nebijis wis pudeli pawisam aismirsis, bet leelajâ bikschu kulê tai weetu eerahdijis; no kureenes to iswilzis pats eebaudijis, to ari sawam ahrstejamam pasneedsis, ari schis brandwihnu nesmahdedams, esot pahri reises no pudeles eebaudijis. No brandwihna eejautrinats, rijneeks nehmees leelajam isskaidrot, ka schim tikmehr uz wirsejo zepla balki esot augschpehdu jaguî, kamehr winsch scha azis eesmehreschot. Tad rijneeks wehl peeminejis, ka sahles esot kreetni stipras, tadehl winsch droschibas pehz, buhschot uz ahrstejamà balka scho peesset, jo warot gaditees, ka winsch drusziu sahpes sajusdams, warot noweltees zeplî, kur pa to laiku brangs uguns kurejahs. Leelais neka kauna nedomadams, rijneeka padomu ari peenehmis. Rijneeks bij agrak no dascheem wetscheem, par pateesibu apleezinatu, kahdu teiku dsirdejis, ka welnu tahdâ wihsê warot peesset, kad istaisot no dewinu sprigulu walgeem, pehz kehdes isskatidamos wirwi; scho winsch tagad steidsees pee mineta leelà ismehginat. No sprigulu walgeem wirwi pagatawojis, rijneeks leelo uz zepla balki peesehjis, turklaht peekodinadams, pa ahrsteschanas laiku meerigi isturetees. Rijneeks katlinu, kurâ alwa sen jaw bija iskususe, no uguns nonehmis, lehjis to bes schehlastibas leelajam taisni azis. Bet ko gan domajat? slimais ar wisu balki sprauslodams, isskrehjis pa peedarba durwim ahrâ, ka duhmi ween nokuhpejuschi! No trokschna isbeedeti, wisi kuhleji bijuschi no meega usmoduschees, kuri gribedami no rijneeka dsirdet, kas tas par trokšni esot bijis, to mekledami atraduschi pee sagahsta zepla, kur tagad uguns bijis pilnigi isdsehsts, bes samanas gulam. Pehz pahri minutehm schis atkal atdsihwojees, tà ka warejis sawu nakts peedsihwojumu kuhlejeem isstahstit. No rihta steidsees rijneeks sawu peedsihwojumu muischas kungam pasinot. Uz muischu ejot, tas eeraudsijis kahdu melnu balki, muischas eserâ peldam, kuru labi apskatijis, to par sawu rijas-zepla balki pasinis, bet sprigulu walgi ne-esot pee ta atrodami bijuschi. Muischas kungs, rijneeka nelaimi dsirdejis, papreeksch gan smehjees, bet pehz tak lizis wispirms osolu rijâ un wehlak ari zitâs rijâs, labakas apgaismoschanas ugunis eetaisit. — Leelaka dalà no peegulneekeem bija eemiguschi, tikai kahdi reti, pee kureem ari es peedereju, bija stahstu lihds galam usklausijuschi. M. U. s. III.

*) Zeplis bija no akmineem un balkeem kahdâ peedarba stuhri eebuhwets krahsnî; kur agrak' tika peedarba, apgaismoschanas dehl uguns kurinats.

Par schuhposchanu.

Sem scha wirsraksta „Eesti Postimees'a" jaunakais numurs runà garakâ eeweda rakstâ, kuru schè ihsumâ atstahstisim.

Muhsu tauta tagad sirgst ar daschadahm kaitehm. Bet weena kaite, kas to wiswairak moza, ir pahrleeziga schuhposchana. Ka schuhposchana pee mums noteek leeliskâ mehrâ, to peerahda ne ween leelais krogu pulks, bet ari nodsertee stipree dsehreeni. Pagahjuschâ gadâ Widsemê bija kahdas 3500 dsehreenu pahrdotawas, tà ka zaurmehrâ rehkinajot uz 300 dwehselehm, wihrus, seewas un behrnus kopâ skaitot, isnahk weena dsehreenu pahrdotawa.

neweenam naw nesinamas, kas ar scho wihru zenteeneem eepasinees; wini grib tautas labumu, proti lai tas nahktu winu kulê un wini no tam waretu dsihwot. Tahdi tautas labumu aisstahwetaji un sargataji ari zitâs weetâs pamaniti, kas aiz paschigeem mehrkeem teizahs aisstahwot un apsargajot ihsto tautas labumu, bet kad to tuwaki apskata, tad tahdi tautas aisstahwetaji sinadami nesinadami ir sawa pascha wehdara un maka aisstahwetaji un apsargataji. Schahda gudriba naw bes eemesla, jo naudai muhsu laikôs wisleelakais spehks.

No schihs wispahrigàs peesihmes, pahreesim uz ziteem politikas atgadijumeem.

Kà wehl lasitajeem atminams, tad Franzijâ printschu israidischanas preekschlikums tizis peenemts. Pehz schi preekschlikuma is Franzijas israidami wisi printschi, kas sawâ laikâ par Franziju waldijuschi. Pee tahdeem, kà sinams, peeder Orleana printschi un printschi is Napoleona dsimuma.

Franzijas republika peenehmuse preekschlikumu, ka wisi printschi is Franzijas walsts robeschahm israidami, un to ari isdarijuse; bet waj wina, proti Franzijas republikas waldiba, to daridama, ir gudri darijuse, tas pawisam ir zits jautajums, uz kuru tikai nahkamiba war ihsto atbildi dot. Politikas prateji pa leelakai daksi weenojahs taîs domâs, ka Franzijas republikas waldiba naw gudri darijuse, preekschlikumu par printschu israidischanu peenembama un scho preekschlikumu eezeldama likumu kahrtâ. Printschi, ka atleekas no wezàs Franzijas waldibas, gan wareja republikas waldibai buht skahdigi, bet tikai tad, kad republikas waldiba pilnigi ne-isleeto sawu likumigo waru. Kamehr wina to isdara, tamehr printschi no sawas puses newareja nekahdu skahdi nodarit tagad pastahwoschai republikas waldibai. Schi nu, tà politikas prateji spreesch, esot pahrskatijusehs, printschus israididama is Franzijas walsts robeschahm, kamehr winai buhtu pilnigi peetizis, tos padarit preeksch Franzijas waldibas par neskahdigeem, ja ta buhtu tikai pilnigi isleetajuse sawu likumigo waru.

Wispahrigas domas par printschu israidischanu peeminejuschi, ari aisnemsim ar kahdeem wahrdeem leetas un awischu sinas, kas ar scho israidischanu stahw sakarâ. Kà pats par sewi protams, tad wisas Frunzuschu, ihpaschi Parises awises pilditas ar pahrspreedumeem un apzerejumeem par printschu israidischanu. Pee scheem raksteem atkal gaischi israhdahs, kahdu politikas stahwokli katra awise eenem. Wezam sakamam wahrdam paleek taisniba: „Kura maisi es ehdu, ta dseesmu es dseedu," jeb ari ziteem wahrdeem sakot: pee kuras politiskas partijas kahda awise peeder, tahdas politikas garâ ta raksta. Ja nu kahda awise peeder pee republikas peekritejeem, tad wina raksta, ka republikas waldiba loti pareisi darijuse, printschus israididama; turpreti awises, kas ir republikas zenteeneem pretineezes, atrod, ka republikas waldiba loti negudri darijuse, printschus israididama, jo zaur to ta esot tikai printschu peekritejus Franzijâ pawairojuse. Dascha no schihm pehdejahm awisehm sawôs pahrspreedumôs eet tik tahlu, ka republikas waldibai buhschot Franzijâ drihs gals.

Lai nu buhtu kà buhdams, tomehr tik daudz sakams, ka Frantschu republika ar sawu printschu israidischanu druszin pahrsteigusehs. Tahs breesmas preeksch republikas waldibas nemaz neeemihtneekus. Kahdâ traku namâ par to krahja statistiskas sinas un eewehroja, ka 40 prozenti zaur schuhposchanu bija tapuschi traki. Un schuhposchana neween wezakeem dara kaites, bet ari behrneem. Masatschusetas walstî israhdijees, ka 300 wahsprahtigu starpâ 145 bija dsimuschi no schuhpotajeem wezakeem.

Sweedrijâ panahkts, ka no 1802. gada lihdz 1877. gadam 2771 zilweks nomiris schuhposchanas sehrgâ. Tajâ paschâ walstî no 1861—1877. gadam 19,287 zilweki zaur schuhposchanu dabujuschi trakumu waj zitas grutas slimibas. Kad muhsu semê schahdas sinas taptu krahtas, tad israhditos, ka pee mums leeta nebuht naw labaka. Schuhposchana muhsu tautas breesmigà eenaidneeze, pret kuru sirdigi wajaga zihnitees, kà tas Somijâ jaw sen eesahkts darit.

Bet kà lai zihnamees pret schuhposchanu? Pirmkahrt mums ihsti daudz krogu wajaga isnihzinat. Augstà waldiba scha gada sahkumâ dewuse atwehli, ka tad, kad pagasts wehlahs, uz pagasta semes esoschi krogi war tapt isnihzinati. Augstà waldiba muhsu luhgumus schajâ sinâ apsolijuse klausit. Isnihzinasim awotu, is kura schuhposchana zelahs, tad ari schuhposchana pamasam isnihks. Otrkahrt mums jadibina sahtibas beedribas, tadehk ka wisi krogi ne-atrodahs uz pagastu semes un tadehk pagasti tos newar isnihzinat. Mums jadibina tahdas beedribas, kuru beedri atsihst par sawu peenahkumu, schuhposchanai atsazitees un ari pee ziteem pret to zihnitees. Somi schajâ sinâ daudz ko panahkuschi. Kas launu eenihst, tee lai rahda, ka wini to neween wahrdeem, bet ari darbeem eenihst.

L. Rujeneets.

---

buhtu tik leelas bijuschas, kad ari printschi buhtu Franzijâ palikuschi.

Anglijas parlaments, kà sinams, tizis slehgts, tapehz ka Ihru jautajums pee balsoschanas nedabuja balsu wairumu. Tagad Anglijâ rihkojahs uz jaunu parlamenta lozekku zelschanu. Gladstons, kas ar sawu Ihru preekschlikumu parlamentâ pee nobalsoschanas nedabuja peekriteju wajadsigo skaitli, sawu zeribu leek uz jauneem parlamenta lozekkeem, kas tiks eezelti; bet pehz Anglu awischu sinahm spreeschot, japeenem, ka Gladstona zeribas nepeepildisees. Tahs domas, ko mehs isgahjuschâ numurâ pehz kahda awischu sinotaja atstahstijahm, israhdahs par pateesahm, proti domas, ka Gladstons saudehs pee jaunàs zelschanas sawus peekritejus Skotijâ, kuru skaitlis sneedsahs uz kahdeem 70. Neskatotees uz scho pasaudejumu Skotijâ, Gladstonam buhs ari japeedsihwo wehl ziti pasaudejumi.

Schweizijas walde islaiduse raksstu, ka pretwaldneeku sapulzes Schweizijâ wairs ne-esot atlaujamas. Kà sinams, tad lihdz schim daudz politikas noseedsneeki usturejahs Schweizijâ un tur notureja sawas sapulzes. Schweizijas waldiba eewehrodama, ka no politikas noseedsneekeem tà nosauktee pretwaldneeki teescham isturahs kà kahrtibas pretineeki un nebihstahs no noseedsigeem lihdzekleem, ir par labu atraduse, winu rihkoschanahm likt robeschas.

Walodas ispauduschahs, ka Don Karlošs islihgschot ar tagadejo Spanijas waldibu un kad tas buhschot notizis, tad winsch nahkschot atpakal uz Spaniju. Zik pateesibas pamata schihm walodahm, tas naw wehl skaidri sinams, bet tas gan sakams, ka Don Karlošs ar saweem kareem daudz posta nodarijis Spanijâ un tapehz tas, proti Don Karlošs, gan nepelna, ka to atkal Spanijâ usnemtu. Tomehr, lai nu buhtu kà buhdams, wehl janogaida, kahdas sinas turpmak dabusim.

Ahrsemes sinas.

Vairija. 16. junijâ tronasahlê prinzis Luitpolds, Vairijas kehnina weetneeks, nolika sawu waldischanas swehrestibu. Prinzis waldneeks uskahpa tronî un tad justizes ministeris nolasija waldischanas likumôs atrodoschos swehrestibas wahrdus, pee kam prinzis pazehla labo roku un teiza tos wahrdus: „Es swehru." Pehz tam walsts padomes presidents tureja runu, kurâ winsch issazija zeribu un ustizibu uz jauno waldneeku. Prinzis par to issazito ustizibu pateikdamees, teiza, ka winsch gribot waldit tautai par labu un swehtibu, ta esot wina leelakà wehleschanahs.

Franzija. Sihmejotees uz printschu israidischanu teek sinots, ka pahwests pa telegrafu laidis Parises grafam (Orleanistu galwai) sinu, kur pahwests issaka sawu noschehloschanu par israidischanu un tam dod sawu swehtibu. — Kahdai ahrsemes awisei teek rakstits, ka grafa aisbraukschana Normandijâ atstahjuse dsilu eespaidu un pat Parisê wina aisbraukschana nepalika bes eespaida. Lihdz grafs nebija no Franzuscheem mihlets, bet tagad winsch teek mihlets un to winsch ir pahrnahzis zaur sawu isturescha nos pee israidischanas un un aizzeloschanas. Schis atgadijums rahda, tà augscham minetà awise raksta, ka Franzijas waldiba naw gudri darijuse, printschus is Franzijas robeschahm israididama. Parises grafs tagad dabujis daudz peekritejus un tagad sahk gan palikt republikas waldibai skahdigs.

Napoleona peekriteji, eewehrodami Orleanistu galwas peekriteju wairoschanahs, naw wis ihsti labi ap duhschu; tomehr no schi atgadijuma wehl naw gaidami nekahdi leeli politikas notikumi.

Austrija. Austrijas jauna andeles ministera eezelschana tur nepalikuse bez eespaida. Schi ministerija wairak mehneschus bija bez ministera, ta weetu ispildija kahds zits; bet tagad, kur schis no walsts deenastas pawisam atkahpees, ir eezelts jauns ministeris. Politikas darbôs jaunais ministeris wehl naw sawas domas darijis sinamas, winsch tikai pasihstams kà kreetnis walsts eerehdnis. Uz tautibas jautajumu sihmejotees, winsch sinajis tà gudri isturetees, ka neweena partija, waj Wahzu, waj ne Wahzu, newar teikt, ka winsch tai wairak peekrihtot.

Jaunais andeles ministeris atradihs sawâ jaunajâ darba laukâ daudz darbu, ko wina preekschgahjejs wisu nespehjis isdarit.

Amerika. Growers Klewelends, Sabeedroto Brihwwalstju presidents, pahrkahpis sawas jaunpuischa dsihwes robeschas, israhdijahs par tahdu paschu stingru, meerigu un pehz neeziga goda nedsenoschos zilweku, kahds tas usnehmahs gruhto, leelàs walsts pahrwaldischanu. Wispahriga padsihwe Amerikâ jaw sen nodibinajusehs stingri nosazitâs formâs, indiwidualitete padewahs kopibai, un buhtu ehrmoti, brihnitees par to, ka Klewelends saweenodamees uz wisu muhschu ar mihkotu meiteni, newehlejahs zaur sawu pateesu laimibu israhkot leelu skatu publikai par preeku. Wina kahsas pagahja tik klusu un weenkahrschi, zik ween bija eespehjams pee warenàs walsts preekschneeka jaunàs dsihwes ussahkschanas. Ar augstu stahwokli ir saweenoti peenahkumi, un kaut gan augstais bruhtgans stipri wehlejahs atswabinatees no awischu sinojumeem, tad tomehr palkawneeks Lamonts, presidenta sekretars un draugs, isskaidroja tam, ka tee, ja winsch awisehm nepasneegschot sihkas sinas par sawu laulaschanos, „isdomaschot tahdas is sawas galwas". Tomehr pee wisa ta, presidents loti weikli isbehga awischu sinotaju un publikas azim, un swehtki pagahja bez trokschnainahm publikas goda parahdischanahm. Wisu swehtku eedalischanu un sihkumu apgahdaschanu usnehmahs palkawneeks Lamonts. Pat tad, kad Presbiterianeeschu mahzitajs, doktors Senderlends (presidents Klewelends un wina bruhte peeder pee Presbiterianeeschu sektes) eeradahs pee wina, noprasit, waj tas wehlahs gredsenus ismainit, presidents ne-atbildeja, bet suhtija mahzitaju pee Lamonta, kursch sarunajahs pa telegrafu ar bruhti Nu-Jorkâ un ar winas atlauju nopirka gredsenu. Palkawneeks Lamonts ismekleja ari pehrku kakla rotu, kuru Klewelends deenu preeksch kahsahm dahwinaja sawai bruhtei. Lamonts wadija Baltà nama sahku isgresnoschanu pukehm; winsch zentahs presidentu issargat no usmahzigeem awischu sinotajeem, peenehma wasaras dsihwokli, uz kureeni presidents aisbrauza taisni pehz laulaschanas, peenehma sirgus preeksch presidenta ekipaschas, aprunajahs ar dselszeku waldehm un isdarija to wisu loti klusu. Kahsu deenâ presidents wisu laiku pawadija sawâ kanzlejâ, neweena nepeenembams, nodarbodamees ar sawu eemihloto darbu — waldibas summu pamasinaschanu, kas teek asignetas preeksch daschadahm wajadsibahm. Kad weesi sapulzejahs Baltà nama silajâ weesu sahlê, bruhtgans isnahza ar bruhti sem rokas, meerigs, jautrs. Tikpat meeriga bij ari wina draudsene, gehrbta balta atlasa smagâ uswalkâ, kas bija daiki apschuhts ar baltu Indeeschu schkidrdrahnu un isgresnots ar orangschu seedu pihtnehm. Bez laulajamà gredsena, winai nebija nekahdas zitas dahrgas rotas. Garsch schkidrauts is sihda tilles nokahrahs lihdz pat grihdai smukahm krunkahm. Laulibas zeremonija notika tik weenkahrschi, zik weenkahrschi ween to war isdarit, un wilkahs tikai 10 minutes ilgi. Mahzitajs greesahs pee laulajamà pahra ar jautajumu: waj tee ir ar meeru eedotees laulibâ, lika tam gredsenus pahrmainit un sazija: „es pasludinu juhs par wihru un seewu." Pehz laimes wehlejumeem un rokas pasneegschanahm, saimneeki ar weesem nogahja presidenta priwatâ ehdamâ istabâ, kur ari notureja wakarinas. Pehz weza Angku-Sakschu paraduma, wakarinu leelakais gresnums bija warens kahsu pihrags, 125 mahrzinas smags, ko tas pats wissinatajs palkawneeks Lamonts bija pastellejis Nu-Jorkâ. Dehl scha pihraga, bruhte un presidenta mahsas dabuja weselus blahkus wehstuku no skaistahm pilsonehm ar gandrihz asarainеem luhgumeem, lai tahm nogreestu kahdu gabalinu no ta. Daschas jaunas ledijas luhdsa konditeru, lai preeksch tahm izzeptu pihradsinu is tahs paschas mihklas. Bet wiss bija weltigi; no pihraga ne-atlika ne kumosa, isnemot klaht bijuschos weesus un presidenta apkalpotajus. Jaunais pahris peezehlahs no wakarinahm, nenogaididams zitus, aisgahja uz sawahm istabahm, lai waretu sagatawotees uz aizzeloschanu. Kad tee atgreesahs atpakal, tad jauneete bija gehrbusees glihtâ zeka apgehrbâ; presidents turpretim eeradahs sawôs ikdeenischkigôs melnajôs swahrkôs un ar wezu, augstu platmali rokâ. Kad weesi, jaunlaulato pahri pawadidami, pehz weza eeraduma, teem sahka sweest pakal rihsu un wezas tupeles, tad kahda tupele presidentam nosita platmali no galwas. Zaur to winsch nebuht nesajuka, pazehla to no semes un uslika galwâ, it kà nekas nebuhtu notizis. Tikai wehlak tas it kà pahrmesdams paskatijahs uz finanzministri Manningu, kursch tam trahpija ar rihsu aiz apkakles. Nesinu, zik mahntizigi Amerikaneeschi, bet pee mums schis atgadijums waretu tikai eepreezinat un pee laudim sazelt walodas, ka jaunajam pahrim laime lihdz pat ausim. Ihstenais presidenta bruhtes wahrds ir Frank-Foisom, t. i. wihrischks, Franzisks, bet newis Franziska. Kamdehk meitene kristita wihreescha wahrdâ — neweenam naw sinams: tas ir familijas noslehpums. Mis Frank-Folsom tikai julijâ sasneegs 22 gadu wezumu; tà tad ta tagad ir 28 gadus jaunaka, neka winas bruhtgans, kursch bez tam wehl loti nesmuks no isskata un loti resnis. Baididamees, ka jaunà meitene ar meeru, ar winu eedotees laulibâ tikai is augstirdibas, Klewelends pastahweja uz to, ka wina uz pusgada ilgu laiku aizzelotu uz Eiropu, nekam neteikdama par winu saderinaschanos, lai nowehrstu wisas eepreekschejas walodas un lai ta, eekam ta apprezejahs ar winu, paturetu preeksch sewis teesibu, winam atteikt, ja ta, warbuht pahrleezinatos, ka ar winu newaretu buht laimiga. Pee schihs norunas leeta ari palika un Folsomi aisbrauza ar bruhtes brahlenu uz Eiropu. Tee zeloja wairak kà pusgadu, kurâ laikâ mis Folsoma, kura ne ilgi preeksch tam kahdâ prowinzes kolegijâ, kuras programa nesneedsahs pahrak par weenkahrschas gimnasijas kursu, bija nobeigusi mahzibu, eeguwa plaschakas sinibas. Bet jaunàs meitenes pirmà apnemschanahs zaur to nepahr-

---

Ar krogeem kopâ weenmehr basnizas, daudz weetâs pee basnizas wairak ne kà weens krogs. Krogi wisur zenschahs ispostit to labo sehklu, ko basnizas un skolas sehj. Krogi leedz muhsu tautai tapt spehzigai un leek tai sirgt. Doma jel, zeen. lasitajs, pagahjuschâ gadâ Widsemê 12 miljoni rubli isdoti par dsehreeneem? Kad scho milsigo summu isleetotu par skolahm, zik daudz labakâ stahwokli tad muhsu skolas nebuhtu un zik daudz wairak tad mums nebuhtu skolu, jo tagad gan uz 300 dwehselehm isnahk weens krogs, bet uz 300 dwehselehm weena skola — tur mums wehl daudz truhkst!

Tà tad muhsu tauta sirgst schuhposchanas sehrgâ un tas mums dara daudz saudejuma. Tas jaw sen eewehrots, ka zaur schuhposchanu wiswairak launu darbu noteek. Amerikâ israhdijees, ka no wiseem zeetumneekeem 80—90 prozenti schuhpo. Masutschusetas walstî starp 14,000 zeetumneekeem 12,000 bijuschi schuhpas. Kahdâ Amerikas zeetumâ zeetumneeku 74 proz. paschi atsinahs par schuhpahm. Tapat Wahzijas zeetumneeku starpâ 77—80 prozentu schuhpas, un Anglijâ wehl wairak. Franzijâ scho prozentu skaits druszin masaks. Bet muhsu semê tas drihsak leelaks neka masaks.

Zik leelikkâ mehrâ schuhposchana pehdejâ laikâ wairojusehs, to israhda Franzijas un Anglijas statistiskas sinas. Franzijâ pirms kahdeem 40 gadeem starp paschslepkaweem 5 prozenti bija schuhpas, bet tagad 14 prozenti. Anglijâ no 1849—1869. g. schuhpu paschlepkawiba diwkahrt wairojusehs.

Tapat kà zeetuma nami, ari traku nami leelikkâ mehrâ is schuhpotaju widus dabu sawus

Metens un pelnu deena.

Schis wahrds „metens" ir zehlees no wezeem Latweescheem. Wezee Latweeschi meteni stipri swehtijuschi, bet jaunakôs laikôs, kur laudis wairak attihstijuschees, tas neteek wairs tà swehtits, lai gan nosaukums tas pats lauschu mutê paglabajees. Agraki metenî wezee Latweeschi isdarijuschi daschas eeraschas: behrnus bahsuschi maisâ un tad par sehtinahm sweeduschi, tizejuschi, ka tad ne-aisguleschotees; laikam nebuhs wis teesa bijuse, jo daschs labs gana sehns, lai gan metenî pahr sehtinu pahrsweests tizis, newarejis wis uszeltees. Metenî ari eebraukuschi jaunus sirgus. Gahjuschi wisinatees un wehl daschadi kehmojuschees.

Par meteni Latweeschi dseed:

„Metens kaktâ pukojahs,
Pelnu deenas gaiddams,
Nu atnahza pelnu deena,
Behdz meteni aisstrahsnê."

Otrâ deenâ pehz metena nahk pelnu deena. Metens un pelnu deena, ja nemaldos, ir katru gadu weenâ un taî paschâ deenâ, proti, metens otrdeen, pelnu deena treschdeen un katrreis pirmâ gawena nedelâ.

Ir par pelnu deena Latweescheem sawa dseesma:

„Ej pekle pelnu deena
Ar sawahm karaschahm;
Man atnahks Leeldeenina
Ar baltahm olinahm."

Dselskalnu Kahrlis.

Silbu mihkla.

(Usspota no J. Bundesa.)

e, nests, ih, ri, ber, go, er, sa, lan, ba, ga, lens, nie, la, ne, de, ro, der, li, du, za.

No schahs 21 silbes ja-isstaisa 8 wahrdi, kuru pirmos burtus no augschas uz leju lasot isnahk slawena Latwju dseesmineeka wahrds.

Wahrdu nosihme: 1) upe Spanijâ; 2) kurpneeka rihks; 3) kehnina walstiba Eiropâ; 4) upe Baltijâ; 5) pilsehta Wahzijâ; 6) wihreescha wahrds; 7) pilsehta Baltijâ; 8) lapu koks. (Usminejums Nr. 29.)

Lakstigalai.

Waj dseedataja, lakstigala
Tu ne-aisskreesi tahkumâ,
Lai sawas dseesmas skandinatu
Pee manas mihlàs lodsina?

Tur wina koka kuplôs sarôs,
Kas winas logu apehno,
Tu atradisi weetu — dseesmahm,
Tad winas sirdi eelihgsmo.

Kad wakarâ ta sehrodamàs,
Pa logu ahrâ luhkojahs,
Tad saki winai dseedadama,
Ka kahds wehl winas atminahs.

Un kad tai meegâ azis slehdzahs,
Kad ta jaw saldi sapnot sahk,
Ar' tad lai tawa balss wehl atskan
Kà saldas dusas wehlejums.

Un rihtâ, kad ta smaididama,
Jaw sawas azis atdara,
Tad atkal tawa dseedaschana
Lai skan kà sweizeens, luhgschana.

Ja wina tad, tew, putnin, prasa,
No kureenes atskrehji tu;
Tad teizi winai lehnu, lehnu,
Ka es tew pee tahs suhtiju.

Pengerotu Jahnis.

grosijahs un ta atgreesahs atpakaĻ, apnehmusehs presidentu prezet, pee kam, uz winas wehleschanos, kahsahm wajadseja buht ĻOti lepnahm — un notikt wisadâ wihsê presidenta residenzijâ, Baltâ namâ. („Swet.")

Eekschsemes sinas.

Widsemes gubernatora kgs ar twaikoni „Fellin" treschdeen atkal pahrbrauzis no Arensburgas Rigâ.

Widsemes wizegubernatora kgs sestdeen pulksten 11 un 35 min. pa Rigas-Dinaburgas dselszeku atbrauza Rigâ.

Widsemes gubernas pastu preekschneeks zaur scho issino, ka prasta un apdroschinata korrespondenzija uz tahm weetahm, kas atronahs gar Jelgawas dselszeku, 3 reises deenâ top issuhtitas is Rigas, un proti: ta, ko Rigas pastâ nodod lihdz plkst. 9 un 30 min. no rihtâ — plkst. 10 un 10 min., tikai lihdz Jelgawai; ta, ko nodod lihdz plkst. 12 un 30 min. deenâ — plkst. 1 un 40 min., un ko nodod lihdz plkst. 7 wakarâ — plkst. 7 un 55 min. wakarâ uz Jelgawu, Moscheikeem un Leepaju.

Dselszela strahdneeku nekahrtibas. „Ztga f. St. u. L." nodrukata schahdu eesuhtijumu: „Nekahdi preeki naw tihri, pat preeki par ilgi gaidità Widsemes dselszela buhwes sahkumu katram meera mihlotajam buhwes apgabala apdsihwotajam kreetni top sasahliti, ja tam japeedsihwo tas, kas sekoschâs rindâs minets. Pa simteem jaw atbraukuschee strahdneeki schim brihscham bez darba wehl blandahs apkahrt un semei jaw sahk palikt par sodu. Peewakarês pa krehslas laiku tee walstahs pa krogeem, padodahs brandwihnam, apwaino semneeku jaunawas un apgruhtina pa Pleskawas schoseju brauzoschos, is slehpekleem tos apmehtadami akmeneem, daudz personas, kas pehdejâs deenâs pa schoseju atbraukuschas Rigâ, par to ĻOti schehlojahs. Netahku no Rigas schim brihscham usturahs wairak simtu scho strahdneeku, kas pehz isskata un istureschanahs drihsak lihdsinajahs blandonu bandai, ne kà strahdneeku pulkam, kas aizinats, stahtees darbâ pee muhsu „dselschu gadusimtena" wispilnigakâ satiksmes lihdzekla. Kur tad schee landis mahjo? Ja, kur tad? Nu, leelakà daka „salumôs" waj semes alâs; kas ar to naw meerâ, rauga eelaustees tuwakajâs mahjâs waj atkal atron weetu krogû, kur peemestees. Tahdeem krodseneekeem tagad weenâ deenâ wairak darba, ne kà krodsineekeem un bedsinatawu ihpaschneekeem weselu nedeku tahdâs weetâs, kur naw swehtigo dselszeła strahdneeku. Tehrejumi zełahs — schinîs gruhtôs laikôs — ari kas labs! Zehsu aprinkî p. p. kahdas deenas atpakaĻ mineto strahdneeku starpâ bijuse lauschanahs, pee kam 8 weegli un 2, kà dsird, nahwigi eewainoti. Nu, pee laudim, kas wesełu deenu strahdà par 30 kap., tahdas leetas beeschi war notikt! TadehĻ ka schahdi atgadijumi turpmak notiks pawairotâ un pahrlabotâ weidâ, zełahs jautajums: kas atbild par scho modernàs kulturas nesełu darbeem, kam zełu lihdsinat twaiku kumelinam? Waj schi atbildiba lai peekriht muhsu polizijas eestahdehm? Nenoleedsama leeta gan, ka dselszeła buhwes waditajeem pascheem jaruhpejahs par peeteekoschu poliziju, kurai usluhkot strahdneeku barus. — Jo projam posts: To strahdneeku starpâ, kas usturahs Rigas tuwumâ, schinîs deenâs iszehlusehs slimiba ar breesmigu zaureju, un 17 wihri ar to jaw sasirguschi. Kur schee slimneeki apkopjami, kas winus lai ahrstê? Nesen atpakaĻ bij lasams, ka tik un tik ahrsti, feldscheri un schehligas mahsas peenemti preeksch buhwes personala, ari bij rakstits par lasareteem, ko uszelschot gar dselszeła liniju. Kur nu ir schee ahrsti un lasareti? Saslimuschee strahdneeki arweenu wehl peemiht meschâ waj semes alâs, bez palihdsibas no dselszeła ahrstu puses. Japateizahs Rigas bruguteesai, kura nejauschi no tam dabuja sinat, ka tee zaur winas labprahtigeem puhlineem daudz maz top apkopti. — Ehrmota ta leeta, ka muhsu eestahdes no dselszeła buhwes wadibas nedabun gandrihz ne kahdas sinas u. t. t."

Kursemes gubernators, ihstenais schtatsrahts Pastschenko, pawadits no sawa kanzlejas direktora Maurina, sestdeen par Tukumu un Talseem aisbrauzis uz Wentspili, tur sagaidit Keisariskàs Augstibas leelknasu Wladimiru Aleksandrowitschu un wina augsto laulatu draudseni leelknasi Mariju Pawlownu un tad par Leepaju pawadit uz Jelgawu.

Tetelminde (Jelgawas tuwumâ). Par lauschu swehtkeem, kas tiks isrihkoti (21. junijâ) Tetelmindê, waram pehz schejeenas awischu sinahm pasneegt schahdu sinojumu: Riterschafte ir kahdus 1200 eeluhgumus issuhtijusi lauzineekeem Dobeles aprinkî, wiswairak pagasta amata wihreem un saimneekeem ar sawahm familijahm, bet ari deenastneekeem, pee kam gehrbschanas sinâ naw nekahda tuwaka nosazijuma, tas ir: atstahts katra weesa pascha sinaschanâ, lai tà apgehrbjahs, kà swehtki un weesu paschu eeraschas to pagehr.

Scheklaht wehl pasinojam, ka Osolmuischas, Frank-Sesawas, Zenasmuischas, Swirlaukas, Ahnes-Tetelmindes un Kr. Garoses pagasta wezakee laipni usnehmuschees, kahrtibas kommisiju sastahdit preeksch scheem swehtkeem.

Augscham minetais eeluhgschanas raksts skan tà:

. . . . . pagasta wezakam.

Par godu Wina Keisariskas Augstibas Leelsirsta Wladimira un Wina Augstas Laulatas Draudsenes Marias apmeklefschanai, isrihkos Kursemes muischneeziba 21. junijâ 1886. g. pulksten 5½ pehz pusdeenas salumu swehtkus Tetelmindes muischâ. Muischneezibas komiteja Juhs un Juhsu laulatu draudseni uz scheem salumu swehtkeem laipni eeluhdz un peesuhta Jums 4 ee-eeschanas kahrtis, no kurahm Juhs 2 wareet preeksch sewis un sawas laulatas draudsenes isleetat, ar 2 pahrejahm wareet diwus jaunus lauschus eewest, kuri pee dantscha waretu peedalitees. Pee ee-eeschanas swehtku plazî ir kahrtis usrahdamas.

Kursemes Muischneezibas komiteja.

Wentspili, 18. junijâ. Winu Keisariskas Augstibas Leelknass Wladimirs Aleksandrowitschs un Leelknase Marija Pawlowna, dehl nemeerigas juhras un gruhtas peestahschanahs, eeradahs schê preeksch pulksten 10 no rihta ar laiwu, no kahda schejeenes twaikona pawaditi. Preeksch Augsto Weesu apsweizinaschanas gauschi smuki isgresnotà pawiljonâ bija nostahjuschees gubernators, muischneezibas, teesu un pilsehtas preekschneeki. Pilsehtas galwa pasneedza Winu Augstibahm sahlar-maisi un kreismarschals pasneedza Leelknasei puku buketi. Swejneeku laiwas bija nostahjuschahs peebraukschanas weetâ abâs pusês rindâ. Pilsehta ir uz wiskoschako isgresnota. Daschas eelas laistahs weenâs ugunîs, daschas weetas pilsehtâ isskatahs kà koschi dahrsi. Bet laiks ir deemschehl ĻOti grosigs.

No wakar deenas preeksch ostas stahw 4 monitori un 1 brunu-kugis. Wakar admirals Pilkin aisbrauza uz kahda schejeenes twaikona kahdas 6 werstis pa Wenti uz augschu.

Rewele. 12. junijâ wakarâ saweenotàs Wahzu dseedaschanas beedribas „Männergesangverein", „Liedertafel" un „Harmonia" un ugunsdsehsji Keisariskahm Augstibahm isrihkoja leelu lahpugahjeenu un dseedaschanas beedribas pehz tam serenadi. Kad Keisariskà Augstiba bij apskatijis karaspehku, schodeen ap pusdeenu notika Reweles un Igaunijas 18 Igaunu dseedaschanas beedribu swehtku gahjeens, tautas apgehrbâ, uz Katrintahles pili. „Lootus" beedriba augstajeem Weeseem pasneedza sahlmaisi uz mahksligi isgreestas bĻodas, kur bij redsamas Keisarisko Augstibu gihmetnes, daschas eewehrojamas weetas Rewelê, walsts ehrglis u. z. Leelknasei pasneedza krahschnu buketi. Kad dseedaschanas beedribas bij dseedajuschas, Keisariskàs Augstibas, gar wiseem garameedami, laipni pateizahs. Pa oficielà brokasta laiku pee Keisariskahm Augstibahm dseedataju kori dseedaja dseesmas. Pehz sirgu skreeschanahs pilsehtas walde birschas sahlê isrihkoja dineju, pehz kam Falka parkâ bij saweenoto Igaunu beedribu leeli lauschu swehtki ar dseedaschanu, Kreewu un Wahzu teatri tautas apgehrbôs. Behrnu pulzinsch tautas apgehrbâ Leelknasei pasneedza puku buketes. Wakarâ ritterschaftes balle un Katrintahles parkâ ugunoschana.

Peterburgas apkaimê pahrleekâ mehrâ eeraduschahs tschuhskas, ap diwu pehdu garumâ un ap zollu resnumâ. Tschuhskas ir pelekas, metala sposchumâ, bet schogwihsigà, pahr muguru ejoschà bruhnà strihpa nobeidsahs uz peeres kà radsini. Pehz leezineeku spreeduma, schi tschuhsku suga pasihstama sem nosaukuma „ragotà wara tschuhska", kuras kodums ĻOti giftigs un no kuras draud it ihpaschi breesmas sehnotajeem un ogotajeem. Scho tschuhsku it ihpaschi daudz Somijas juhras lihtscha tuwumâ.

Iz Rigas.

Ezirkna inspektors, schtatsrahts Speschkows, kà „Rischsk. Westn." wehsta, aisbrauzis uz Irlawu, kur buht klaht pee eksameneem skolotaju seminarâ.

Par Rigas Aleksandra gimnasijas direktoru, kà „Rischsk. Westniks" sino, eezelts Tweres gimnasijas inspektors Bjeławskis un par Kreewu realskolas direktoru — Reweles Aleksandera gimnasijas direktors Hübers v. Greiffenfels.

Gubernas gimnasijâ mahzibas kursu nobeidsa un sestdeen dabuja apleezibas schahdi primani: Wilh. Augsburgs, Wilhelms Blesigs, Jakobs Brainins, Kurts Gadilhe, Roberts von Hirschheydts, Friedrichs Kornets, Rudolfs Lichtensteins, Alfons Nowss, Eugens Pusels, Wolfs Rattners, Jahnis Rullis, G. Schulze, Edgars Sponhalzs, Erwins Walters, Maksis Walters, Jahnis Weinbergs un Alfonss Wormss, un ekserni: Wjatscheslaws Bistrows, Heinrichs Bergmanis, Heinrichs Engelhardts, Rudolfs Feldts, Josefs Januszkiewiczs, Arnolds Kamenka, Emils Schade, Wiktors Schütze un Dschems Wilperts.

Rel. Jahna Suhbra testamenta leetà, Rigas Latweeschu beebriba nu panahkuse sekmigu galu, labâ prahtâ islihgdama ar godajamà nelaika mantineekeem, kuri apnehmuschees beebribai ismaksat 3000 rbl., kà kapitalu „Jahna Suhbra stipendijai" preeksch Latweeschu augstskolu mahzekleem. Rigas Latweeschu beebribas runaswihreem nahksees isstrahdat nosazijumus par schahs stipendijas pahrwaldi un leetoschanu. (B. W.)

No Rigas wezakà polizijmeistara. Eedsihwotajeem pasludinu, ka wisahm beebribahm un twaikoneem, kas wehlahs peedalitees pee swehtku swineschanas 22. junijâ sch. g. uz Daugawas, eepreeksch tam par to, lihdz pulksten 12 deenâ 21. junijâ, japasino Upes polizijas inspektora palihgam Pagelsonam, kursch teem eerahdihs peestahschanahs weetas pee krasta.

Pilsehtas eedsihwotajeem daru sinamu, ka Maskawas Ahrrigâ Smilschu klajumôs un kalnôs, kas noklahti ar schagareem (saschinahm), ir stingri aisleegts staigat, smehket un nahkoschôs Jahnu deenas lauschu-swehtkôs bedsinat ugunis un isrihkot ugunoschanu.

Wainigee, kas scho nosazijumu pahrkahps, tiks saukti pee atbildibas uz meera-teesneschu likumu 29. art. pamata.

Rigas Polizijas pahrwalde issludina zaur scho, ka sahlu-wakarâ preeksch Jahneem, no pulksten 7 lihdz 10 wakarâ, braukschana un jahschana pahr Daugawas plosta tiltu buhs aptureta.

Preeksch teem, kuri minetâ wakarâ ekipaschâs grib braukt gar pukutirgu Daugawmalâ, tiks, ja buhs eespehjams, atstahts swabads zelsch no Kahrła eelas lihdz Kihter-eelas wahrteem, kur wajag nogreestees; tomehr pa scho zelu ekipaschas drihksi braukt tikai no Kahrła wahrteem lihdz Kihter-eelas wahrteem, bet newis uz otru pusi, un tahm jabrauz taisni weenâ rindâ, zitai pakaĻ zita.s Pehz tam jaturahs it stingri wiseem eedsihwotajeem un tas japeekodina winu kutscheereem dehl eewehroschanas.

Usbrukums. Skrundas semneeks Indrikis Sihrups pasinoja, ka tam swehtdeen, 8. junijâ sch. g., ar sawu beedri, Petri Balinu, pa Dinamindes eelu ejot, usbrukuschi wairak zilweku, sadausijuschi Sihrupu gihmî un galwâ, pee kam tam norahwuschi selta pulksteni ar tahdu paschu kehdi un diwus selta gredsenus, 125 rublu wehrtibâ. — Peters Balinsch eepreeksch usbrukuma paguwa isbehgt. — Zaur tuhlin ussahktu meklefschanu laimejahs usmeklet Mescha muischas semneeku H. Sch., Bikfenes semneeku F. J., Turaidas semneeku A. O., Bilderinu semneeku J. F. un Bihrinu muischas semneeku M. B., kuri atsinahs, ka peedalijuschees pee kauschanahs ar Sihrupu; par wineem teek westa ismekleschana.

Noslihzis behrns. 15. junijâ sch. g., ap pulksten 9 wakarâ, uz Benkenu salas Nr. 13 dsihwojoschais, pee Dschuhkstes pagasta peerakstitais Ansis Plostinsch pasinoja, ka wina, upmalê bez usraudsibas atstahtais 8 gadus wezs dehlens ap pulksten 6 wakarâ atraisijis wina laiwu un brauzis bez airehm pa Daugawu, pee kam iskritis no laiwas un noslihzis. Sehna lihki usmekleja pehz pusstundas. Par scho atgadijumu sastahditais protokols ir nodots Jelgawas Ahrrigas ismekleschanas-pristawam dehl tahlakas nolemschanas.

Krihtama sehrga. Dsirnawu eelâ Nr. 16 dsihwojoscho, pee Lodes muischas pagasta peerakstito Peteri Lanzmani atrada 14. junijâ sch. g., pulksten 1 pehz pusdeenas, Jahna basnizas tuwumâ, bez samanas uz eelas gulot, un aisweda tuhlin uz glahbschanas eestahdi, bet no tureenes uz Rigas pilsehtas slimnizu dehl isahrsteschanas. Pehz ahrsta apleezibas israhdijahs, ka tas slimo ar krihtamo sehrgu un ka par wina dsihwibu nawa jabaidahs.

Usmeklets saglis. 8. junijâ is Maskawas Ahrrigas 1. kwartalî, Elisabetes eelâ, basnizas namâ dsihwojoschas T. kundses dsihwokla, winai mahjâs ne-esot, nosagu: 2 pahrus bikschu, melnus swahrkus un zepuri, pawisam 34 rbl. wehrtibâ. Domas krita uz winas dehlu W., ka tas sahdsibu isdarijis, tà kà tas ĻOti slikti uswedahs un sinaja, kad wina mahtes dsihwoklî neweena naw mahjâs un kur teek usglabatas dsihwokla atslehgas; tuhdaĻ spehra sokus preeksch aismukuschà W. T. usmekleschanas, kuru slepenàs polizijas agenteem ari laimejahs apzeetinat. W. T. pee nopratinaschanas atsinahs it walsirdigi, ka sahdsibu isdarijis un ka sagtàs leetas pahrdewis Schmidta dsehreenu pahrdotawâ, Elisabetes eelâ, pretim krahmju tirgam, Schihdeem: Katolu eelâ Nr. 34 dsihwojoscham saldata dehlam H. R., Krasta eelâ Nr. 9 dsihwojoscham atwalinatam saldatam A. L. un Maskawas eelâ Nr. 12 dsihwojoscham unterofizeeram J. W. Slepenà polizijas nodaka leetas usmekleja un tahs lihdzi ar W. T. un protokolu nodewa Maskawas Ahrrigas ismekleschanas-pristawam dehl tahlakas nolemschanas.

— Dsirnawu eelâ (agrak leelâ Reeper eelâ) Nr. 55 atrodoschà trakteera turetajs bija tamdehl, ka wina weikalâ 10. junijâ 1885. gadâ atrada peezas palaidnigas seeweetes, apstrahpets ar 8 rbl., un schi strahpes nauda ir tagad no wina peedsihta.

— Fuhrmanis Nr. 315 ir dehl neusmanigas braukschanas 29. majâ sch. g. apstrahpets ar 50 k. — Fuhrmanis Nr. 244 ir tamdehl, ka 8. junijâ sch. g. bez kahda eemesla leedsahs braukt, apstrahpets ar 1 rubli. — Fuhrmanis Nr. 81 ir tamdehl, ka tas 6. junijâ no brauzeja leelaku maksu, ne kà ta taksê noteikta, apstrahpets ar 1 rubli. — Fuhrmanis Nr. 71 ir dehl eeschuhposchanahs un sawa sirga mozischanu 1. junijâ, apstrahpets ar 1 rubli.

Sahdsibas. Leelâ Kehninu eelâ Nr. 33 dsihwojoschais maspilsonis Jefrems Fikimonows Gusews pasinoja II. pilsehtas dalas 1. kwartala pahrwaldei, ka Peterburgas Ahrrigas 3. kwartalî, masâ Reeperu eelâ, pascha namâ Nr. 21 dsihwojoschais J. S. N. iswilzis is wina, Gusewa, kabatas, Rigas maspilsona Ossipa Prokofjewa restorazijâ, Melngalwju eelâ Nr. 2, melnu ahdas naudas maku, kurâ atraduschahs 4 simtu rbl., 4 diwdesmit peezu rublu biletes un ap 120 r. daschadâs zitâs kredit-biletês un Charkowas semes bankas obligazijas Nr. 019523 kupons uz 15 r., un 4 wekseli, 370 rbl. wehrtibâ, ar daschadeem parakstteem. — 17. jun., leelâ Bihskapu eelâ Nr. 1 dsihwojoschais adwokats Wilhelms Petersens pasinoja, ka tam taï paschâ deenâ, pulksten 9 no rihta, kamehr tas atradees sewischkâ istabâ, is wina dsihwokla otras istabas, zaur atwehrtu logu, nosagti sudraba bikeri: weens pusotras pehdas augsts ar eegreesteem burteem W. P. un swareem ar sobeneem, 100 rublu wehrtibâ, otrs pus pehdu augsts, isgatawots is wezahm naudahm, 40 rublu wehrtibâ, un diwi plateereti sudraba lukturi, 20 r. wehrtibâ. — 16. junijâ, masâ Kaleju eelâ Nr. 7 dsihwojoschais Pruhsijas pawalstneeks Pauls Markworts pasinoja, ka tam taï paschâ deenâ, starp pulksten 11 un 1½ pusdeenas laikâ, pascham mahjâs ne-esot, is wina dsihwokla, kas atwehrts ar pakaltaisitas atslehgas peepalihdsibu, nosagtas daschadas drahnas, ap 140 rubleem wehrtibâ. — Peterburgas Ahrrigas 4. kwartalî, Sahgeru eelâ Nr. 4 dsihwojoscham schejeenes Schihdam Mowscham Dawidowam 15. junijâ, pehz pulksten 2 naktî, sagli eelihduschi sehtâ, atleekuschi loga naglas un izzehluschi logu, eekahpuschi pa to eekschâ un nosagušchi daschadas leetas par 551 rbl.; preeksch sagto leetu un sagłu usmekleschanas ir sperti wajadsigee soli. — Bruneneeku eelâ Nr. 57 dsihwojoschee, pee Walkas pilsehtas peerakstitee Woldemars Jürgens un Johans Petersons un pee Zehsim peerakstitais Eduards Liwings pasinoja, ka 14. junijâ sch. g., starp pulksten 11 un 12 deenâ, kamehr tee paschi nebijuschi mahjâs, is winu kopiga dsihwokla, ar pakaltaisitas durwju atslehgas peepalihdsibu, nosagtas daschadas drahnas, ap 230 rbl. wehrtibâ. (R. P. P. A.)

Tirgus sinas.

Rigâ, 19. junijâ 1886.

Schejeenes tirgus pa wezam rahms; tikai rudseem, masâs partijâs, rodahs pirzeji.

Lini meerigi; zeribas uz labaku eewahkumu pehdejâ laikâ auguschas.

Kanepaji turahs zenâ.

Kanepes rahmu; weenu partiju atdewa par 112 kap. pudâ.

Linsehklu brahkis pa wezam; eksporteeri atturahs; schejeenes dsirnawneeki par masumeem maksâ 172—173 k. pudâ.

Kweeschi ĻOti rahmu; tikai pahrtikai bruska pirka.

Rudsi turahs. Par prasteem sola 79 bet prasa 80 k. pudâ.

Ausas plahnu; prasias schahwełas dabujamas par 70 kap. pudâ; masas partijas pehz labuma pirka par lihdsschinigahm zenahm.

Meeschi maz eewehroti; schahweti Widsemes 100 mahrz. smagi buhtu dabujami par 84 kap. pudâ.

Deewa-kalposchana Rigas basnizâs.

Swehtdeen, 22. junijâ 1886.

Petera basnizâ:	Spred. plkst.		10	w.-mahz. Lütkens.
	„	„	6	w.-mahz. Lütkens.
Domes basnizâ:	„	„	10	superd. Gaethgens.
	„	„	2	mahz. Tiling.
Jahnu basnizâ:	„	„	9	w.-mahz. Bernewitz.
	„	„	2	mahz. Walter.
Gertrudes basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Hilde.
	„	„	2	latw. w.-mahz. Bernewitz.
Jesus basnizâ:	„	„	9	latw. mahz. Bergmann.
	„	„	2	wahz. mahz. Müthel.
Mahrtinu basnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Kählbrandt.
Trihsween. basnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Fromm.

Jahna deenâ.

Petera basnizâ:	Spred. plkst.		10	mahz. Poelchau.
Domes basnizâ:	„	„	10	mahz. Keller.
	„	„	2	mahz. Tilling.
Jahna basnizâ:	„	„	9	w.-mahz. Bernewitz.
	„	„	2	mahz. Walter.
Gertrudes basnizâ:	„	„	½10	latw. mahz. Bergmann.
	„	„	2	wahz. mahz. Hilde.
Mahrtinu basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Kählbrandt.
Trihsween. basnizâ:	„	„	8	wahz. mahz. Fromm.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 19. junijâ 1886.

Papiķi.	makf.	prasija.
Pusimperials	8 40	8 42
5% bankbiletu 1. islaidums	100¾	101
5% „ 5. „	100½	100⅞
5% inskr. 5. aisnehmums	105	—
Austruma isnehmums no 1879. gada	99⅝	100⅛
1 5% Kreewu prehm. aisnehmums	241¾	242¼
2 „ „ „ „	236½	227
Rib.-Bolog. dselszeła obl. 2. aisnehmums	—	—
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	157⅝	—
Odes. pilsh. hipoteku bankas 5½% obligazijas	—	—
Kreew. sem. kred. 5% kihlu-sihmes	160⅞	161½
Charkowas semst. 6% kihlu-sihmes	—	—
Rigas kom. bankas akz.	275	—
Rigas-Dinaburgas dselszeła akzijas	165	—
Maskawas-Bresl. dselsz. akz.	—	—
Lib.-Bolog. dselszeła akzijas	82	83
Baltijas dselszeła akzijas	126	127
Dinaburgas-Witebskas dselszeła akzijas	187	—
Warschawas-Teresp. dselszeła akzijas	—	—
Orlas-Witebskas dselszeła akzijas	—	—
Leel. Kreewijas dselszeła akzijas	—	—
Widsemes kihlu-grahmatas	—	
Kursemes „	—	

Jaunakahs sinas.

Rigas birschas tirgoni, par peeminu tam atgadijumam, ka Keisariskâ Augstiba leelknass Wladimirs apmeklehs Petera Leelâ juhrneeku patwersmi, generalsapulzê nospreeduschi, dahwat 10,000 rbl. leelu kapitalu, no kura interesehm usturet diwus nabadsigus juhrneekus. No augstâ Weesa isluhgsees atlauju, schai eestahdei dot Keisariskâs Augstibas wahrdu.

Justizministerijas departamenta wizedirektors Kobilinskis un tahs paschas ministerijas juriskonsults Gassmanis, kâ „Rischsk. Westn." sino, atbraukuschi Rigâ.

Widsemes gubernas pahrwalde zaur scho issino wisahm Widsemes gubernas ugunsapdroschinaschanas beedribahm dehl eewehroschanas un peenahzigas ispildischanas sekoscho Eekschleetu ministera beedra rakstu Widsemes gubernatoram no 25. aprila sch. g. sem Nr. 2856.

„Us likumu krahjuma X. sehjas 748. art., turpin. no 1869. gada, un us Waldoscha Senata 12. majâ 1882. g. dotâ isskaidrojuma pamata, kas nodrukats likumu krahjumâ 11. februarî 1883. gadâ, ugunsapdroschinaschanas beedribahm tahdôs atgadijumôs, kur tahs peenem mantas apdroschinaschanu us wairak gadeem, ar sinamu apdroschinaschanas naudas paseminaschanu, janem krona nodokli par wiseem teem gadeem, us zik ilgu laiku manta apdroschinata, bes nowilkuma. Tomehr, kahda no apdroschinaschanas beedribahm, pee peezu gadu ilgas mantas apdroschinaschanas nehma krona nodokkus weenlihdsigâ samehrâ ar apdroschinaschanas maksu tikai par tschetri gadeem. Peerehkinadama scho no minetâs beedribas nepeedsihto summu pee istruhkumeem, walsts kontrole greesahs pee eekschleetu ministerijas ar luhgumu, lai gahdà par to, ka apdroschinaschanas beedribas, peenemdamees mantas apdroschinaschanu us wairak gadu ilgu laiku, ar apdroschinaschanas maksas pamasinaschanu, turpmak jo stingri eewehrotu kahrtibu, kas noteikta minetâ Waldoscha Senata ukasâ no 12. maja 1882. gadâ.

Scho eeskatu par wajadsigu, pasinot Juhsu Ekselenzei dehl sotu sperschanas nosazitâ kahrtibâ."

Widsemes gubernas walde issino, ka meschu ihpaschneekeem par peesauzameem strahdneekeem pee dsehschanas schogad jamaksà 60 kap. par deenu no katra zilweka, kamehr tas tadehl projam no sawahm mahjahm. Strahdneekus war saukt paligâ ne tahlaku, kà 21 werstes no deguma weetas.

Zimses stipendijas leeta. Schi gada „Mahjas Weesa" 19. numurâ bija nodrukats raksts ar wirsrakstu: „Kapehz sawahkts mas naudas Zimses stipendijai?" Schinî rakstâ, kà zeen. lasitajeem wehl buhs atminams, zeen. raksta eesuhtitajs schehlojahs, ka mas naudas preeksch augscham minetà mehrka sawahkts un wainu atrod eeksch tam, ka komiteja sawus protokolus ne-issludinajot laikrakstôs, ihpaschi pahrspreedumus Zimses behru deenâ Walkâ.

Preeksch kahdahm deenahm dabujahm no komitejas rakstu wedeja kunga rakstu, ka wisi wajadsigi protokoli nodrukati sawâ laikâ „Baltijas Wehstnesî" un „Balsî" un minetee spreedumi Zimses behru deenâ atrodahs nodrukati „Balsî" 39. numurâ 1884. gadâ. Silsobja kungs tur atradischot wehletos isskaidrojumus.

„Waldibas Wehstnesis" pasneedz no 25. maja schahdas sinas par labibas un seena plaujas zeribahm Baltijas gubernâs:

Kurseme. Laiks ir isdewigs labibas un sahles augschanai, bet par seemas sehjas un seena eewahkumu, dehl wehlas attihstischanahs, wehl newar spreest; wasaraja sehjas usdihgschana ir apmeerinajoscha; labibai kaitigi kukaini naw eewehroti.

Widseme. Laiks gubernas deenwidôs weizinaja, bet seemelôs turpretim, zaur sausumu kaweja lauku darbu weikschanos; lauki, wispahrigi nemot, ir apmeerinajoschi; turpretim Zehsu, Wilandes un Sahmu salas aprinkôs — puslihds labi; sahles augums ir labs, isnemot Pehrnawas aprinki.

Igaunija. Seemas labiba pahrseemoja, wispahrigi nemot, labi; selmeni aiskaweja aprilî sausi wehji un salnas, bet tas usplauka majâ pehz leetus uslihschanas. Wasaraja sehschana un kartufelu dehstischana ir pa leelakai daļai nobeigta. Laiks preeksch lauku apstrahdaschanas bija isdewigs. Ahbolinsch pahrseemoja it labi, bet plawas sahka tik ko usselt.

No Ehrgleem mums raksta: Daschs saimneeks apskatijees sawus agraki sehtus linu laukus, nahza pee pahrleezinaschahs, ka tee tikai isaraami un ka ispostità weeta par jaunu ja-apsehj. Agri sehtee lini maitajuschees no sausuma un no spradscheem, kuri leeleem bareem no-ehda jaunà linina mihkstàs lapinas.

31. maja nodega schejeenas L. Aispur mahjas ehrbegis, kur ari weena zilweka dsihwiba aisgahja bojâ. Maiseneeschu Karlis.

No Mengeles (Madleenas draudse) mums raksta: Pawasara pluhdi aisnesa Ogres upes tiltu, kas jaw wairak gadu bija pastahwejis. Skahde deesgan eewehrojama, tapehz ka sijas un lendari bija no dselss un pret widu ar zementu eemuhrets stabs preeksch ledus lauschanas. Wiss tas neko nelihdseja, stabs pawisam nopostits. Tagad preeksch pahri tikschanas ustaisits pagaidu plosta tilts. Jauno tiltu, kà dsirdeju, buhweschot tikai no koka.

Beigâs wehl japeemin, ka Mengeleeschi sawu kapsehtu jauki uskopuschi, tà ka ta dascham labam pagastam waretu deret par preekschsihmi.

Maiseneeschu Karlis.

Atradses pagastâ, Kokneses draudsê, O. v. Gerstenmeyer kgs pahrdewis 11 semneeku zeematus, kopâ 230¾ dahld. leelus, par 83,650 rbl., t. i. dahlderi zaurmehrâ par 145¾ rbl.

Kehtschu pagasts (Nitaures draudsê). No turreenas mums peenahzis schahds raksts: Wajadsehs kreetni gadus atpakal skaitit, ja gribam schim lihdsigu atminetees, kur schejeeneeschi par tik daudz truhkumu schehlojuschees kà schogad; it ihpaschi lopu baribas truhkums schinî pawasarî bij leelifks. Loti behdigi bija skatitees, ka dascham saimneekam sirgi tik ko spehja mas arklu wilkt un zitam pat bij apkususchi. Sem tahdeem apstahkleem gan war noprast, ka ar semes apstrahdaschanu gahja gauscham lehni us preekschu, tà ka lihds schim wehl ar behdigu waigu jaskatahs us sehjumeem. Linus, ko agrak sehja, no-ehda kukaini jeb spradschi (schee kukaini ir blusahm lihdsigi), tà ka dascham saimneekam pahri puhra weetu sehjuma wajadseja isart un apseht pa otru reisu. Ausas un meeschi ari deesgan wahji, ko padarija pahrleezigi leels sausums un karstums, kas pastahweja kahdas trihs nedeļas sehjuma laikâ. Rudsi, kad pawasara sneegs nogahja, isskatijahs loti smuki un tà tas wilkahs pahri nedeļas, bet te usnahza pa leeldeenahm jauns sneegs, kas gandrihs nokusa, tomehr auksts gaiss, kas no tam pastahweja trihs nedeļas, rudseem stipri skahdeja.

Ja laiks nepahrgrozahs, tad daudz neko newar zeret rudenî. Seedinu Alberts.

Peterburgâ, kà „Peterb. Wedom." raksta, Wasili-Ostrowa fabrikanti nodomajuschi dibinat teatri preeksch strahdneekeem. Winsch tikschot buhwets us Smolenska lauka, no koka. Skatitaju sahle, 11 asu gara un 6½ asu plata, buhschot amfiteatra wihsê, bes galerijahm un loschahm. Eewehrojot to, ka lauschu teatru noluhks, dserschanai starp strahdneekeem pretim strahdat, pilsehtas dome nospreeduse, preeksch teatra atwehlet par welti 3100 kwadratasis leelu grunts gabalu.

Jekaterinoslawa. 25. majâ sch. g., pulksten 1½ pehz pusdeenas, Bachmutas aprinki, Jekaterinoslawas gubernâ, wakara pusê parahdijahs neleels melns mahkons, kas pee stipra, joneem usnahkdama wehja, dewahs us rihteem un, pahrwehrsdamees krusâ, kuras gabali bija leelaki neka baloscha pauti, aisnehma semkopju P. A. Karpowa un firsta Liewena mantineeku laukus, pee kam krusa nosita: Karpowa kgam — 180 desetinu leelu rudsu un wairak kà 200 desetinu leelu wasaras kweeschu un meeschu lauku, ap 10,000 rbl. wehrtibâ; firsta Liewena muischâ 200 desetinu leelu rudsu un 200 desetinu leelu wasaras kweeschu un meeschu lauku, ap 12,000 rubļu wehrtibâ. („Wald. Wehstn.")

Telegrafa sinas.

Leepaja, 19. jun. Wakar wakarâ pehz pulksten 10 Keisariskahs Augstibas Leelknass Wladimirs un Laulatà Draudsene ar pawadoneem us ostas twaikona „Konkordija" atbrauza Leepajâ. Augstos Weesus apsweizinaja kara apgabala pahrwaldneeks Gonezkis, korpusa kommandeeris Alchasows un kara- un ziwil-autoritetes. Pilsehtas pawaldonis Zimmermans apsweizinaja augstos Zekotajus pilsehtas wahrdâ un pasneedsa sahl-ar-maisi us sudraba blodas. Leelknasei goda dahmas pasneedsa puku buketi. Pehz tam Keisariskahs Augstibas, no dragunu ofizeeru goda eskortes pawaditi, dewahs pareistizibas basnizâ. Nonahkot sawâ dsihwoklî, Andreas'a namâ, Keisariskahs Augstibas tika no publikas ar entusiasmu apsweizinatas. Sposchi gresnotà pilsehta bija swehtswinigi illuminera. Beigâs augsteem Weesteem isrihkoja lahpu gahjeenu. Laiks schodeen jauks.

Parise, 18. junijâ. Nemuras herzogs atsazijahs no Eewainoto Kareiwju palihdsibas beedribas presidenta amata, sazidams, ka zaur printschu israidischanas likumu wina usturescha nahs Franzijâ wairs ne-esot droscha. Beedriba herzogu eezehla par sawu goda presidentu.

Londonâ, 18. junijâ. Lords Salisberi pilnigi noleedz Parnela isteikumu, ka konsertiwà ministerija pahrspreeduse un weizinajuse Jru parlamenta dibinaschanu. — Is Rangunas telegrafê, ka Anglu kara spehks Augsch-Birmâ sem majora Hailes usbruzis 1500 Birmaneem, bet tos nespehjis aisdsiht un pehz peezu stundu kaujas tam wajadsejis atkahptees. Majors Hailes eewainots.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Lihds 20. junijam atnahkuschi 652 kugi; aisgahjuschi 589 kugis.

Sludinajumi.

Dr. med. H. barons Tiesenhausens,
praktisks ahrsts,
peenem slimneekus no pulkst. 8—11 pr. pusd. 5—6 pehz pusd.
Swehtdeenâs **neteek** slimneeki peenemti.
Weischu dambi, pretim strehlneeku dahrsam, barona Tiesenhausen namâ, apakschâ. 1

Zaur scho zeen. publikai laipni pasinoju, ka tagad dsihwoju **Eekschrigâ, Marstal- un Wehweru-eelu stuhri** un esmu runajams ik deenas, no pulkst. 10 lihds 1 pusd. un no pulkst. 2 lihds 4 pehz pusd.

J. Stamm,
praktisks sobu-ahrsts.

Rigas pilsehtas-skolu walde dara zaur scho sinamu, ka tahm personahm, kuras grib **brihwskolu scheejeenes pilsehtas elementarskolàs** preeksch nahkoscha pusgada isluhgtees, sawi us to sihmejoschee luhguma-rakstu, peenesot no saweem mahzitajeem isdotas apleezinaschanas-sihmes, ja-eesneedz preeksch zaurluhkoschanas **skolu-waldes rakstu-wedejam, wirsekretara paligam Robert Baum** kungam wina **runaschanas-lokali, Eekschrigâ, Smilschu eelà Nr. 16, 1 tr. augschà,** tai laikà no 21. julija lihds 9. augustu 1886 katru deenu, isnemot swehtdeenas, bet tikai no pulkst. 9 lihds 10 preeksch pusdeenas un no pulkst. 2 lihds 4 pehz pusd.

Rigas pilsehtas-skolu walde,
11. junijà 1886.
Preekschneeks:
wezakais birgermeistars
Eduard Hollander. 3

Immobiliju pahrdoschana.

3. julijà sch. g., pulksten 1 pehz pusdeenas tiks pee Keisariskas Rigas pilsehtas bahrinu teesas **wairakkolischanà pahrdota** miruscham kalejumeistaram **Christian Edward Eugelam** peederiga, schê Jelgawas Ahrrigâ 2. kwartalî Schwarza muischâ pee **Kalnazeema eelas sem poliz.-Nr. 126** (bijuschais leelais krogs) atronama **immobilija** sem issinojameem nolihgumeem, no kureem peeminams, ka peesischana noteekahs pehz notikuscha solijuma un pahrsolijuma, ka wairakkolitajam 10 prozentes no solijuma summas tuhlit pee teesas ja-eemaksa, kà ari isdoschanas par wairakissolischanu un peesischanu janess.

Rigà, rahtusî, 12. junijà 1886. g.
Paul Stamm,
bahrinu grahmatu-wedejs.

Schenbergas pagasta teesa, Bauskas aprinki, pasludinadama, ka **Martin Sillinsch** un wina laulata seewa **Anna,** Schenbergas Guben saimneeka **Jakob Fedrowitz** un wina seewas **Annas** dehlu **Albertu,** dsimuschu 3. oktobrî 1876. gadâ, adoptejuschi, — ar scho wisus tos, kureem kahda pretruna pret scho adopsiju buhtu, usaizina lihds 7. julijam sch. g. pee schahs pagasta teesas peeteiktees un sawas eerunas usdot, jo wehlak neweenu neklausihs.

Schenbergà, 26. majà 1886.
Preekschsehd.: **A. Ahbelting.**
Nr. 705 Skrihweris: **Grants.** 1

Schenbergas pagasta teesa
issludinadama, ka schejeenes Austrin mahju ihpaschneeka **Andrei Dombrowska** paradu prasitaji luhguschi, lai par Dombrowska mantu konkursi spreestu, ar scho wisus minetà **Dombrowska paradu dewejus** un **nehmejus usaizina 28. julijà,** kà weenigà isslehgschanas terminà, pee schahs teesas **peeteiktees,** — paradus un peeprasischanas usdot, jo wehlak paradu prasitajus neklausihs un ar paradneekeem pehz likuma darihs.

Schenbergà, 12. junijà 1886.
Preekschsehdetajs: **J. Saluzky.**
Nr. 828. Skrihweris: **Grants.** 3

2. julijà sch. g. tiks zaur **Beerinmuischas** pagasta teesu

3 mahjas

us noplehschanu **wairakkolischanà pahrdotas.** Lahtscha krogà jasapulzejahs. Turpat ari tiks pahrdotas drehbes un mahjas leetas.
Preekschsehdetajs: **J. Rosenthal.** 2

Wisadas bildes
teek eerahmetas un plakati us **beesa papihra uswilkti** un **lakeereti** pa wislehtako zenu Alekfandra-bulwarî Nr. 1, 5 trep. aug.

Apstellejumi teek peenemti: Eekschrigâ: Alekfandra-bulwarî Nr. 1, **A. Kulikowski** k. tapetu bodê un **Ernst Plates** kga drukatawâ pee Petera basnizas; Peterb. Ahrrigâ: Alekfander-eelà Nr. 19, L. **Friedrich** kga papiru bodê.

Anglijas
superfosfatu,
stiprôs maisôs,

satahwoschu 13½—14½%. **Kuhstoschu fosforskahbi**
pahrdod taisni no tulles ostas un lehgera
Brahli Martinsoni,
Rigâ,
ahrpilsehtas Kalku eelà Nr. 8. 1

Otrà Rigas sawstarpigà kredita beedriba.

Otrà Rigas sawstarpigà kredita beedriba ussaka zaur scho, dibinadamees us sawu statutu § 17 par naudas noguldijumeem,

wisas zirkulazijà atrodoschahs 5½% noguldijumu sihmes III ar kuponeem lihds 1. oktobram 1886 un ar scho deenu nobeidsahs winu intreschu neschana.

III. 5½% noguldijumu sihmju sumas tiks waj nu atmaksatas atpakal, jeb, ja winu ihpaschneeki laikà peteikuschees, pahrzeltas us 5% sihmehm serija V.

Jaunajahm V serijas 5% sihmehm buhs klaht kuponi preeksch 8 gadeem, no kureem pirmo 2 gadu kuponi brihwi no 5% kapitala-intreschu-nodokla (t. i. beedriba maksa 5% nodokli) un pehdejo 6 gadu kuponi padoti sem scha nodokla (t. i. sihmes ihpaschneekam jamaksa kapitala-intreschu-nodoklis).

Schahs sihmes teek isdotas tikai pahrmainot pret 5½% sihmehm un ir no ortàs Rigas sawstarpigà kredita beedribas puses 2 gadus neussakamas, bet no ihpaschneeka puses no 1. aprila 1887 sahkot aprilî un oktobrî pusgada laikà ussakamas.

Jaunàs sihmes ir isgatawotas us 500, 1000, 5000 10,000 rubleem un us tschetreem kuponeem peesihmets, ka tee brihwi no 5% nodokla.

Otrà Rigas sawstarpigà kredita beedriba tadehl usaizina wisus III. 5½% noguldijumu sihmju ihpaschneekus, kas grib isleetot pahrmihschanas teesibu pret 5% sihmehm, to pasinot beedribai wiswehlak lihds 30. junijam, usdodot wezo sihmju numurus un sumas un par kahdahm sumahm wehlahs jaunas sihmes.

Pehz 30. junija eenahkschi pahrmainischanas peeprasijumi wairs netiks eewehroti.

Lihds ar to ari otrà Rigas sawstarpigà kredita beedriba III. 5½% noguldijumu sihmju ihpaschneekeem dara sinamu, ka us ihpaschneeku pagehreschanu tahs lihds schim neussazitas sihmes no schahs deenas sahkot lihds ar intrefehm lihds ismaksaschanas deenai par beedribas kafes teek ismaksatas.

Rigà, 1. aprilî 1886. **Direkzija.** 1

No 1. julija sch. g. sahkot, atrodahs pee

P. Behr kunga, Zehsîs,
muhsu Kreewijas wihnu noliktawa
un pahrdoschana par Rigas pagraba-zenahm.
Louis Lundmann un beedr. 2

Ploschkas,
weenkahrschas un leelas, kà ari **krahsainas illuminazijas-glahses,**
lahpas un darwas muzas
ir arweenu dabujamas pee
Karl Newermann un beedr.,
Jaunwahrtôs, sem walna.
Laipni luhdsam, leelakus apstellejumus mums laikà pesuhtit.
Telefons Nr. 92.

Sehns,
16 lihds 17 gadu wezs, **war peeteiktees** Alekfandershöhê, Tilta-eelà Nr. 2.

Fotografiju albumus,
peeminu un deenas grahmatas, wehstulu un zigaru eeleekamos, portmanejas un naudas makus, wisitkahrschu eeleekamos, wehstulu un peesihmejumu blokas
peedahwà leelà iswehlê par lehtahm zenahm rakstamo un sihmejamo materialiju pahrdotawa **wairumà** un **masumà** un kontograhmatu fabrika no
August Lyra,
Kop eelà Nr. 3.

Masleetoti signali un leels Kreewijas karogs
teek **lehti pahrdoti** Jelgawas Ahrrigà leelà Trinitatis eelà Nr. 16.

Sina preeksch Widsemes un Kursemes.

J. Redlich

gruntigà un wisu-wezakà
Englischu magasinê

schinî gadâ, tapat kà preekschlaikâ, teek pahrdotas tik ween tahs ihstenahs Steiermarkas jeb Ehstreiku keisera semes iskaptes, no ta wisusihkstaka kalama tehrauda, taisnas un lihkas, garas un ihsas, — tà ari tahs patent-iskaptes ar selta wahrdeem, no kauseta tehrauda, kuras pee sahles tik waren lipigas kà puznasis pee bahrsdas. Aridsan tahs garahs Pruhschu labibas- un tahs ihsahs, stiprahs atwasu- jeb zinu-iskaptes, Italijas semes iskapschu galodinas, Strahlsuntes iskapschu akminainee un bimstein-akmina bruzekli jeb strihki un luhdsu wehrâ likt, ka manas iskaptes un tee Strahlsuntes iskapschu akminainee un bimsteinakmina iskapschu bruzekli jeb strihki, eeksch tahs leelas Maskawas israhdischanas 1863., Rigas semkopibas israhdischanâ 1871. un Wihnes (Wien) wisspasaules israhdischanâ 1873. gadâ ar tahm scheit blakam redsamahm goda-sihmehm puschkotas kluwa; tà aridsan teek wehl pahrdoti ahmurini un laktinas preeksch iskapschu kapinaschanas, grahwu-schkipeles, sirgu- un gowu-kehdes, dselsu-pinekli un daudz zitadas leetas preeksch mahju waldischanas un semes uskopschanas. 1

Karogi
ir dabujami Eekschrigâ, leelà Kaleju eelà Nr. 25, pee **D. Ahrens.**

Ploschkas
arweenu dabujamas leelà Maskawas eelà Nr. 28.

Laba dahrsa-seme (3, 5, 10—16 puhrweetas), Rigas tuwumâ, ir sawadu apstadku dehl par to lehtu zenu no 360 rbl. par desetinu, **pahrdodama.** Klahtakas sinas Ahrrigas Kalku eelà Nr. 30, 1 trepi augschâ, pr. pusd.

Mahja,
labà weetà, ir **pahrdodama** Seepneek-kalnôs, Bauskas eelà Nr. 43.

Alus-bode
ir no 1. julija sch. g. **isihrejama** Suworow un Neeper eelu stuhri Nr. 85. Turpat ir ari **smehde isihrejama.** 2

Wasaras-rudsus
(adeenus),
loti labi dihgstoschus, pahrdod
John Rolssenn,
Rigà, leelà Smilschu eelà Nr. 36, blakus pulweru-tornim. 2

Bilunischki muischa,
7 werstes no Leepajas dselsszeļa stanzijas Popillani, Kaunas gubernà, 2224 desetinas leela ar 13 mahjahm, **teek pahrdota** waj wisa waj pa daļahm, pee kam ja-usnem us tahs esoschais bankas parahds. Ari wiss kopà waj pa daļahm teek pret mehrenu rentî ifrentets par leetaschanu tahdeem, kas tur grib us dsihwi nomestees. 1

Дозволено цензурою, г. Рига, 20. іюня 1886. г.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Rigà, pee Petera basnizas.

No polizijas atwehlets.